

Els desnonaments de marca Palma. Geografies de la desposseïció d'habitatge a través de la crisi

Sònia Vives Miró, Onofre Rullan, Jesús M. González

Aquest estudi s'emmarca en un projecte de recerca del Grup d'Investigació sobre Sostenibilitat i Territori (GIST) del Departament de Geografia de la UIB, que estudia les lògiques urbanes emergides des de l'esclat de la bombolla immobiliària. El treball pretén, d'una banda, analitzar la geografia dels desnonaments de Palma i, de l'altra, visibilitzar els processos que queden ocults sota els discursos hegemònics que construeixen les narratives sobre la desposseïció d'habitatge.

L'estudi analitza els desnonaments no com un efecte col·lateral de la crisi sinó com una estratègia d'acumulació de rendes urbanes generalitzada a través de la crisi. Entre 2003 i 2014 a Palma s'han estimat més de 18.000 desnonaments, dels quals el 77% han estat de llogaters i el 23% restant han estat execucions hipotecàries. El 75% d'aquests desnonaments s'han executat des que esclatà la bombolla immobiliària.

Fins ara, els estudis que analitzaven aquest procés ho feien a escala de partit judicial, atesa la informació que proporciona el Consell General del Poder Judicial. No obstant, aquest estudi arriba a escala d'adreça postal i possibilita l'anàlisi intraurbana. En aquest sentit, les execucions hipotecàries i els desnonaments per impagament de lloguer presenten una geografia diferenciada. Mentre les execucions hipotecàries estan concentrades a l'eixample est, els desnonaments per impagament de lloguer s'articulen de forma més difosa dins l'espai palmèsà. A més, les dues formes de desposseïció d'habitatge responen a processos diferents: la gentrificació i la construcció social de la pobresa.

La frontera urbana de Palma que separa els espais gentrificats o en procés de gentrificació dels empobrits o dels que s'estan empobrint esdevé el reflex de la forma en què les estratègies d'acumulació de la marca Palma han suposat una intensificació dels processos de reproducció social de diferenciació de classe.

